

OTVORENO PISMO 104 UDRUŽENJA SRBA IZBJEGLIH I PROGNAH IZ REPUBLIKE HRVATSKE

**ŠEFOVIMA DRŽAVA ILI VLADA I MINISTRIMA SPOLJNIH POSLOVA
27 ZEMALJA ČLANICA EVROPSKE UNIJE**

Beograd, 13. jun 2011. godine

Vaše ekselencije,

Obraćamo Vas se povodom odluke Evropske komisije od 10. juna 2011. godine da predloži Savjetu Evropske unije zatvaranje pregovora o pristupanju Hrvatske Evropskoj uniji te da Republika Hrvatska postane članica EU 01. jula 2013. godine. Oko 500.000 Srba izbjeglih i prognanih iz Republike Hrvatske i preko 100.000 građana Srbije koji su oštećeni u svojim imovinskim i drugim pravima u Republici Hrvatskoj je razočarano stavom predsednika Evropske komisije, gospodina Jose Manuel Barosa, da je Republika Hrvatska ispunila sve kriterijume i da je spremna ići napred. To nije tačno. U Republici Hrvatskoj je na djelu diskriminatorna politika prema Srbima i u zakonodatstvu i u praksi. U Republici Hrvatskoj još nije uspostavljeno nezavisno, nepristrasno i efikasno pravosuđe.

Stručni tim 104 izbjeglička udruženja izradio je Izvještaj o neispunjavanju 12 zahtjeva Srba izbjeglih i prognanih iz Republike Hrvatske pod nazivom «Oduzimanje srpske imovine u Republici Hrvatskoj 1991.-2011. i hrvatsko pravosuđe u funkciji sprečavanja održivog povratka izbjeglih i prognanih Srba». Navedeni zahtjevi su sadržani u Peticiji izbjeglih i prognanih Srba iz Republike Hrvatske (u prilogu) koje je svojim potpisom dosad podržalo više od 70.000 oštećenih građana

U navedenom izvještaju, koji je adresiran na relevantne institucije Evropske unije, se navodi niz činjenica koje argumentovano govore da Republika Hrvatska nije ispunila evropske standarde u oblasti pravosuđa i ljudskih prava. Republika Hrvatska velikom broju izbjeglih i prognanih Srba nije vratila oduzetu ili uzurpiranu imovinu i stečena prava. To se odnosi na kuće, stanove, poslovne prostore, privredne objekte, poljoprivredno zemljište, pokretnu imovinu, novčanu štednju u bankama, zaostale a dospjele penzije, kao i neučestvovanje u procesu privatizacije. Veliki broj srušenih ili oštećenih stambenih, privrednih i javnih objekata nije obnovljen. U oblasti suđenja za ratne zločine je osumnjičeno, optuženo i li osuđeno čak 95% Srba koji su prije rata činili 15% stanovništva Republike Hrvatske i svega 5% Hrvata. Prema dosadašnjem iskustvu, u radu hrvatskih pravosudnih organa po pitanju procesuiranja Srba za ratne zločine može se zaključiti da sudski procesi, pored opravdanog razloga da se svi počiniooci ratnih zločina izvedu pred lice pravde, imaju i drugi cilj – odvratanje izbjeglica, prvenstveno Srba, od povratka ili putovanja u zavičaj. Nije završen proces ekshumacije i identifikacije posmrtnih ostataka Srba iz preko 600 poznatih grobnih mjesta na području Republike Hrvatske.

Prema podacima Hrvatskog helsinškog odbora iz aprila 2011. godine, pred hrvatskim pravosuđem za ubistvo 677 srpskih civila nakon vojne operacije «Oluja» 1995. godine nije osuđen ni jedan pripadnik hrvatske vojske ili hrvatske policije. Hrvatski helsinški odbor je zaključio da u Republici Hrvatskoj ni danas nema političke volje za procesuiranje ratnih zločina počinjenih od strane hrvatskih oružanih snaga. Ukupno je 1920 Srba ubijeno i nestalo za vrijeme i nakon operacije «Oluja». Isto tako, 15 hrvatskih nevladinih organizacija smatra da Republika Hrvatska nije ispunila evropske standarde u oblasti pravosuđa i ljudskih prava.

Ukoliko se rješavanju ovih problema, od čega zavisi egzistencija mnogih hiljada porodica, ne pristupi brzo, djelotvorno i iskreno, ugled Republike Hrvatske kao demokratske države u demokratskoj Evropi, a posebno njen kredibilitet kao nove članice Evropske unije, bili bi ozbiljno dovedeni u pitanje. Uvjereni smo da Evropska unija ne želi članicu sa takvnim teretom.

Oko 500.000 izbjeglih i prognanih Srba iz Republike Hrvatske i preko 100.000 građana Srbije koji su oštećeni u svojim imovinskim i drugim pravima u Republici Hrvatskoj apeluju na Vas i Vaše zemlje da u Savjetu Evropske unije, u ime načela jednakosti, pravde i vladavine prava, podržite naš stav da se, odgodi donošenje odluke o zatvaranju Poglavlja 23 «Pravosuđe i ljudska prava» i potpisivanju Ugovora o pristupanju i otvori suštinski dijalog sa Republikom Hrvatskom o pronalaženju sveobuhvatnog i trajnog rješenja navedenih problema. Temelj suštinskog dijaloga treba da bude Bečki sporazum o sukcesiji koji je potpisan 2001. godine od strane predstavnika država nastalih na području bivše Jugoslavije. Hrvatski sabor je ratifikovao Bečki sporazum 2004. godine. U Aneksu G Bečkog sporazuma se veoma jasno kaže da će svim građanima biti vraćena njihova prava koja su imali na dan 31.12.1990. godine a svi ugovori sklopljeni za vrijeme rata biće proglašeni ništavnim.

Cilj naše inicijative o otvaranju suštinskog dijaloga nije uperen protiv evropske perspektive Republike Hrvatske. Mi se zalažemo za pomirenje između srpskog i hrvatskog naroda i uspostavu svestrane, iskrene i kvalitetne saradnje između dvije države uz puno poštovanje ljudskih prava svih građana bez obzira na nacionalnu i vjersku pripadnost. Budite uvjereni da želimo da budemo most saradnje između Republike Srbije i Republike Hrvatske a ne remetilački faktor.

Naše aktivnosti posebno podržava oko 500.000 građana Srbije, kao i veliki broj građana evropskih zemalja, sjeverne Amerike i Australije, koji su se iselili prije posljednjeg rata iz Republike Hrvatske ili su porijeklom iz Republike Hrvatske. Navedeni građani su veoma zainteresovani da se u Republici Hrvatskoj ponište odluke nadležnih sudova o oduzimanju desetina hiljada hektara srpske zemlje od 1991. do 2011. godine (poljoprivredno, građevinsko i šumsko zemljište); da se vrati srpska imovina u Republici Hrvatskoj oduzeta za vrijeme komunizma; da se obnove spomenici srpske materijalne i duhovne kulture koji su srušeni ili oštećeni za vrijeme rata (manastiri, crkve, muzeji, groblja, škole, čitaonice, domovi kulture); da se vrate u upotrebu toponimi na pridjevom srpski koji su promjenjeni za vrijeme ili poslije rata; da se vrate nazivi ulica istraknutih građana srpske nacionalnosti koji su promjenjeni za vrijeme rata; da se izgradi komunalna infrastruktura i ekonomski obnove područja koja su bila zahvaćena ratom.

Želimo da Vas zamolimo da nadležne institucije u Vašoj državi upoznate sa našim izvještajem. Posebno apelujemo na Vas lično da podržite naše pravedne zahtjeve koji su utemeljeni u svim relevantnim međunarodnim dokumentima u oblasti fundamentalnih ljudskih prava. Bila bi nam čast da nam pošaljete Vaše odgovore na ovo pismo.

S poštovanjem,

U ime izbjegličkih udruženja iz Hrvatske
Miodrag Linta

